

Befordringsfradrag for invalide og kronisk syge[©]

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Invalide og kronisk syge har ret til befordringsfradrag efter særlige, lempe-
lige regler om fradrag for de faktiske befordringsudgifter. Men SKAT's
praksis om godkendelse af fradrag er meget streng – faktisk for streng, da
SKAT ikke altid følger Landsskatterettens praksis.

Alle skatteydere kan opnå fradrag for udgifter til befordring mellem hjem og arbejds-
plads, hvis skatteyderens samlede, daglige transport mellem hjem og arbejdsplads over-
stiger 24 km. Fradrag kan opnås for den del af transportvejen, der overstiger 24 km. pr.
dag.

Fradraget beregnes på grundlag af den normale transportvej ved bilkørsel mellem skatte-
yderens sædvanlige bopæl og arbejdspladsen. Det er uden betydning, hvordan befordrin-
gen rent faktisk foretages, dvs. om befordringen sker i egen bil, ved offentlig transport,
på cykel eller for den sags skyld til fods. Det er således uden betydning for adgangen til
fradrag, om skatteyderen rent faktisk har afholdt udgifter til befordring.

Udgør befordringen pr. arbejdsdag til og med 120 km., beregnes fradraget som udgangs-
punkt med en kilometertakst, som Skatterådet for 2016 har fastsat til 1,99 kr. pr. km. For
kørsel ud over 120 km. er taksten det halve, nemlig 1,00 kr. pr. km.

Befordringsfradrag er et såkaldt "ligningsmæssigt" fradrag. Det betyder, at skatteværdi-
en af fradraget i 2016 er på knap 29 pct.

Offentliggjort d. 23. april 2016

Der gælder særlige regler om forhøjet fradrag for personer med bopæl i visse udkantskommuner samt for personer med lav indkomst.

Invalide og kronisk syge

For invalide og kronisk syge gælder der mere fordelagtige regler. Særreglerne indebærer, at de pågældende personer typisk kan fradrage et større beløb end det beløb, der kan fradrages efter hovedreglen om befordringsfradrag på grund af lang afstand til arbejdspladsen.

De lempeligere regler omfatter kun personer, der ”*som følge af varigt nedsat funktions- evne eller kronisk sygdom har særlige udgifter til befordring mellem hjem og arbejds- plads.*” En kronisk sygdom er en uhelbredelig eller meget langvarig sygdom.

Det er selvstændig betingelse for at anvende særreglerne, at invaliditeten eller den kroni- ske sygdom er af en sådan karakter, at det er nødvendigt med en særlig og dyrere trans- portform end normalt for at varetage jobbet. Eller med andre ord: Den dyrere transport- form, f.eks. kørsel i egen bil, skal være nødvendig for overhovedet at passe jobbet. Væl- ger en skatteyder derimod at køre i egen bil for at få privatlivet til at hænge bedre sam- men, er ”nødvendighedskravet” ikke opfyldt. Det er efter fast praksis uden betydning, om skatteyderne har haft mérudgifter i forhold til den øvrige lokalbefolkning.

Efter særreglerne kan den invalide eller kronisk syge skatteyder fradrage ”*normal befor- dringsudgift*” i det omfang udgiften overstiger 2.000 kr. Normal befordringsudgift opgø- res, hvor offentlig befordring kan anvendes, som udgiften til billigste offentlige befor- dringsmiddel og ellers som udgiften ved brug af eget befordringsmiddel efter samme kilometertakster, som kilometertaksterne for befordringsfradrag ved lang afstand, dvs. 1,99 kr. pr. km for befordring til og med 120 km og for kørsel ud over 120 km. 1,00 kr. pr. km.

Endvidere kan den invalide og kronisk syge fradrage den del af den *faktiske befor- dringsudgift*, der overstiger normal befordringsudgift i det pågældende tilfælde. De fak-

Offentliggjort d. 23. april 2016

tiske udgifter opgøres enten efter kørselsregnskab eller - hvis der ikke foreligger dokumentation for de faktisk afholdte udgifter - efter Skatterådets satser for erhvervsmæssig kørsel i egen bil, dvs. 3,63 kr./km (2016) ved kørsel til og med 20.000 km årligt og 1,99 kr./km (2016) ved kørsel ud over 20.000 km årligt. I Spørg om Penge den 30. maj 2015 i artiklen ”Befordringsfradrag for invalide og kronisk syge” er medtaget et eksempel på den nærmere beregning af fradraget.

SKAT’s praksis for invalide og kronisk syge

Landsskatteretten har gennem særligt det seneste års tid truffet en række afgørelser, hvor Landsskatteretten har underkendt SKAT’s vurdering af en invalid eller kronisk syg borgers ret til befordringsfradrag efter særreglerne.

Tilsyneladende er der et stort behov for at få klargjort retsstillingen på området. Men ingen af afgørelserne er nået frem til SKAT’s hjemmeside eller for den sags skyld til SKAT’s egen vejledning. Det stiller den enkelte borger, der er invalid eller kronisk syg, i en vanskeligere situation, når han retter henvendelse til SKAT for at opnå det befordringsfradrag, som han efter loven har ret til.

En konkret afgørelse

Landsskatterettens seneste afgørelse på området, der er fra februar 2016, er illustrativ for de krav, som fra SKAT’s side er stillet for at opnå befordringsfradrag efter særreglerne, og som Landsskatteretten efterfølgende har underkendt.

Sagen drejede sig i korte træk om en skatteyder født i 1969, som i 1985 som 16-årig var involveret i et trafikuheld, hvor han pådrog sig hjernerystelse, kraniebrud, brud på venstre lårben og kompliceret brud på venstre skinneben. Dette medførte, at klagerens venstre ben var kortere end det højre, og forskellen var stigende. I 1986 var forskellen således 4 cm og i 1990 6 cm.

Der var fremlagt 2 lægeerklæringer i sagen, herunder en erklæring fra 2014, hvor en praktiserende læge tilkendegav, at skatteyderens generelle funktionsniveau og specielt

Offentliggjort d. 23. april 2016

gangdistance var nedsat til 300 m. Lægen vurderede derfor, at skatteyderen ikke kunne anvende offentlige transportmidler. Det fremgik også, at tilstanden var varig og uden udsigt til bedring.

Skatteyderen var ansat i en virksomhed på almindelige vilkår, og altså uden hensyntagen til sygdommen, med en arbejdstid fra kl. 7.30 - 8.00 til kl. ca. 17. Ligeledes fremgik, at skatteyderen, der blev godkendt til invalidevogn i 1991, anvendte denne bil ved arbejdets udførelse i forbindelse med ærindekørsel.

Skatteyderen anmodede nu om et bindende svar vedrørende mulighederne for fradragsret for befordringsudgifter efter særreglerne for invalide og kronisk syge.

Dette blev afvist af SKAT, der ganske vist var enig i, at skatteyderen led af et vedvarende handicap, som ikke kunne afhjælpes yderligere, men alligevel afviste fradragsret med en række forskellige begrundelser – herunder bl.a., at skatteyderen på nuværende tidspunkt kunne arbejde på lige fod med sine kolleger uden hensyntagen til sit handicap, at handicapbilen også havde været anvendt arbejdsmæssigt til ærindekørsel for arbejdsgiveren, og at skatteyderen reelt ikke havde haft særlige udgifter, da handicapbilen var blevet betalt, og skatteyderen ikke skulle betale grøn ejerafgift.

Skatteyderens synspunkter i sagen, herunder i første række, at SKAT ikke i fornødent omfang havde inddraget de lægelige oplysninger i sagen, førte ikke til, at SKAT ændrede vurdering.

Landsskatterettens afgørelse

Skatteyderen klagede over SKAT's afgørelse til Landsskatteretten, og her fik han medhold i, at han havde ret til det særlige befordringsfradrag for handicappede og kronisk syge.

Landsskatteretten, der altså tilsidesatte SKAT's afgørelse, konstaterede, at skatteyderen led af invaliditet. Efter Landsskatterettens opfattelse var det herefter afgørende, om det havde været nødvendigt for skatteyderen at afholde særlige udgifter som følge af invali-

Offentliggjort d. 23. april 2016

ditet. Vurderingen af, om det var nødvendigt, skulle efter Landsskatterettens opfattelse foretages på grundlag af samtlige oplysninger, hvor en *lægefaglig vurdering* tillagdes særlig betydning.

Da skatteyderen efter Landsskatterettens opfattelse havde bevist, at han havde haft merudgifter til befordring som følge af invaliditet, var skatteyderen berettiget til befordringsfradrag efter de lempelige særregler.

Som det fremgår, skal en lægefaglig vurdering tillægges særlig betydning. Men det havde Landsskatteretten også tidligere konstateret – alene i 2015 traf Landsskatteretten afgørelse i 7 andre sager om samme problemstilling, som for de 6 sagers vedkommende fik samme udfald som den ovenomtalte sag og med lignende præmisser. Ingen af disse sager blev dog tilsyneladende kommunikeret ud i systemet, hverken på SKAT's hjemmeside eller i SKAT's egen vejledning.

Offentliggørelse af praksis

Det er ud fra enhver betragtning uhensigtsmæssigt og for de berørte og i forvejen formodningsvist mindre ressourcestærke, skatteydere helt urimeligt, at Landsskatterettens underkendelse af SKAT's skrappe fortolkning af særreglerne om befordringsfradrag for invalide og kronisk syge ikke udbredes på effektiv vis.

Ganske vist blev afgørelserne offentliggjort i en offentligt tilgængelig database over alle afgørelser fra Landsskatteretten og Skatterådet.

Men her har SKAT - indtil videre bakket op af Skatterådet - indtaget det standpunkt, at afgørelser fra Landsskatteretten, der "kun" er offentliggjort i denne database, og ikke på SKAT's hjemmeside, ikke kan tillægges betydning.

Ét er, at denne antagelse ikke stemmer overens med helt grundlæggende juridiske principper.

Offentliggjort d. 23. april 2016

Noget andet og langt mere vidtgående er, at synspunktet - hvis det stod til troende - ville indebære, at SKAT - gennem valg af offentliggørelsesmetode - egenhændigt og arbitrært ville kunne træffe afgørelse om betydningen af givne afgørelser fra administrative klageinstanser og domstolene. Et sådant synspunkt er ganske fremmed for almindelige retssikkerhedsprincipper.

— o —